

บทคัดย่อ

T 158888

ชื่อภาคนิพนธ์ : ความผูกพันในท้องถิ่นของชาวภูเวียงจังหวัดขอนแก่น
ชื่อผู้เขียน : นาวสาวสุภณิศา พวงผกา
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2547

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาถึงความหมายของความผูกพันในท้องถิ่นตามความหมายของชาวภูเวียง 2) เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของความผูกพันในท้องถิ่นของชาวภูเวียง 3) เพื่อศึกษาถึงแนวทางการเสริมสร้างความผูกพันในท้องถิ่นของชาวภูเวียง กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาคั้งนี้ คือ ชาวบ้านตำบลในเมือง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 15 คน วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ การเก็บข้อมูลใช้การรวบรวมจากเอกสาร การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสังเกตบริบทชุมชน ข้อมูลที่ได้จะนำมาทำการวิเคราะห์ควบคู่กับบริบท ประกอบกับการใช้สถิติพรรณนาช่วยในการวิเคราะห์ด้วย

ผลการศึกษาพอสรุปได้ คั้งนี้

1. การให้ความหมายของความผูกพันในท้องถิ่นของชาวภูเวียงแบ่งได้เป็น 2 ด้าน คือ ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม สามารถสรุปได้ว่าความผูกพันในท้องถิ่นของชาวภูเวียง หมายถึง การรักชุมชนรักท้องถิ่น ความรู้สึกหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและถิ่นที่อยู่ และความรู้สึกเป็นห่วงกัน ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรม ได้แก่ การช่วยเหลืองาน พัฒนาหมู่บ้าน มีความสามัคคีปรองดอง เสียสละ โอบอ้อมอารี มีน้ำใจ มีความอดทน มีการพูดคุยปรึกษากัน และนำสิ่งดี ๆ มาสู่หมู่บ้าน

2. พฤติกรรมของความผูกพันในท้องถิ่น ชาวภูเวียงยังคงต้องอาศัยในเรื่องทุน และความรู้จากเมือง ในขณะที่ชาวภูเวียงก็มีการเคลื่อนย้ายออกจากภูเวียงไปสู่เมือง เพื่อเป็นลูกจ้างและแรงงานมากขึ้น ผู้ที่ออกจากภูเวียงไปกลับเป็นกลุ่มคนที่มีความพร้อมในการช่วยเหลือ และการเข้าร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นได้มากกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในภูเวียง อาจกล่าวได้ว่าความผูกพันในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นในปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยความช่วยเหลือจากภายนอกในด้านทุนและความรู้ และเมื่อคนในท้องถิ่นมีความพร้อมก็จะสามารถแสดงออกถึงความผูกพันได้อย่างเต็มที่ โดยที่ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ที่ใดก็ตาม ซึ่งการแสดงออกถึงความผูกพันในท้องถิ่นของชาวภูเวียง ได้แก่ เข้าร่วมงานบุญ ประเพณี หรือเทศกาลสำคัญ ช่วยงานพัฒนาท้องถิ่น ช่วยสนับสนุนด้านการเงินหรือสิ่งของ เมื่อ

T158888

ท้องถิ่นขอความช่วยเหลือ ช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติ รักษาป่าไม้ นำความรู้หรือความคิดดี ๆ ก็นำกลับมาเผยแพร่ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน รักษาขนบธรรมเนียมประเพณี

3. แนวทางการเสริมสร้างความผูกพันท้องถิ่นของชาวภูเวียง คือ สถาบันครอบครัวต้องสั่งสอนและเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่สำคัญที่สุด สถาบันการศึกษาต้องมีการสอน หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมความผูกพันในท้องถิ่นให้มากขึ้น

4. ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการเสริมสร้างความผูกพันในท้องถิ่น คือ ปัญหาการทำมาหากินที่มีการแข่งขันกันสูง การมีรายได้น้อยทำให้ช่วยเหลือท้องถิ่นได้น้อย และการที่เด็ก ๆ ไม่กลับมาอยู่บ้าน เนื่องจากไม่มีอาชีพ ไม่มีงานทำ

5. ชาวภูเวียงเชื่อว่าในอนาคตความผูกพันจะยังคงมีอยู่ หากมีการอบรมสั่งสอนต่อไป

6. ชาวภูเวียงเสนอให้มีการอบรม ให้ความรู้แก่เด็ก ๆ สร้างงานขึ้นในท้องถิ่น ให้เด็ก ๆ ช่วยงานของท้องถิ่น อาศัยผู้นำชุมชนเป็นแบบอย่างในการเปลี่ยนแปลง สร้างกลุ่มผู้นำเยาวชนและให้มีกิจกรรมทำ จัดให้มีการนำรุ่นพี่ที่เรียนจบไปแล้วกลับมาสอนรุ่นน้องที่โรงเรียน เพื่อเป็นการเสริมสร้างความผูกพันในท้องถิ่น

ABSTRACT

TE 158888

Title of Research Paper : Local Attachment Expressed by Phu Wieng Villagers
Khon Khan Province

Author : Miss Supanida Puangphaka

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2004

This Research comprises 3 objectives , i.e., 1) to study the meaning of “local attachment” expressed by Phu Wieng villagers; 2) to study local attachment behavior of Phu Wieng villagers; 3) to study approaches for promotion of local attachment of Phu Wieng villagers.

It is a qualitative research using the in-depth interview technique for data collection; 15 villagers in Tambon Nai Muang Phu Wieng District Khon Khan Province were in-depth interviewed as key-informants; in addition, observation is also applied. Data analysis is done with logical context description and descriptive statistics.

Findings of the study can be summarized as follows:

1. The meaning of local attachment given by Phu Wieng villagers can be divided into 2 aspects, i.e., in attitude and behavior. In summary, local attachment means the love in local, in community; feeling of owning natural resources and residence; feeling of concern among themselves. The behavior follows those sentiments are helping in work, village development, sense of unity, sacrifice, kindness, mindfulness, endurance, consulting and bringing good things to the village.

2. In the behavioral aspect, Phu Wieng villagers still need capital and knowledge from town; at the same time some villagers migrated to town to find job as hired worker increasingly. These people are able to help other villagers better and participate more in village’s activities. It can be said that the present local attachment need town’s and city’s help in capital and knowledge. It does not matter where they live, they are ready to show their local attachment by participating in local activities,

TE 158888

e.g., traditional merit making fairs, local development work, donating money and materials when the community asks for, help in natural and forest conservation, etc.

3. Approaches to promote local attachment suggested by Phu Wieng villagers are the family has to teach their children and acts as model on this; the educational institutions and other concerned organizations should also co-operate in the matter.

4. Among problems and obstacles mentioned are more competition in job, small income, and migrated youths not return home because no jobs available.

5. Piu Wieng villagers believe that the local attachment will be strong in the future if this has been taught continuously.

6. Among recommendations proposed by Phu Wieng villagers are, for example, children socialization on the matter, creating local jobs, local leaders with creative activities.